

Sikkerhedsdatablad

Udstedelsesdato: 31-01-2014

Version: 01.00/DNK

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: **Lighter**

Varenummer: 30472, 67699, 67894

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: **Lighter**

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør: HP Schou A/S
Nordager 31
6000 Kolding
Danmark
Tlf.: +4588918113
E-mail: DK@hpschou.com

1.4. Nødtelefon

82 12 12 12 (Gifftlinjen)

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

DPD-klassificering (Direktiv F+;R12
1999/45/EF):

CLP-klassificering (Forordning Flam. Gas 1;H220 Press. Gas comp. gas; H280
(EF) nr. 1272/2008):

Se punkt 16 for ordlyd af R- og H-sætninger.

Væsentligste skadevirkninger: Yderst brandfarlig gas. Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.
Kan virke let irriterende på hud og øjne.

2.2. Mærkningselementer

Signalord: **Fare**

H-sætninger: Yderst brandfarlig gas.(H220)
Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.(H280)

P-sætninger: Opbevares utilgængeligt for børn.(P102)
Holdes væk fra varme, varme overflader, gnister, åben ild og andre antændelseskilder. Rygning forbudt.(P210)
Brand fra udsivende gas: Sluk ikke, medmindre det er sikkert at stoppe lækagen.(P377)
Opbevares på et godt ventileret sted.(P403)

2.3. Andre farer

Vurdering for PBT og vPvB er ikke foretaget.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Registrerings-nummer	CAS/EF-nummer	Stof	DSD-klassificering (Direktiv 67/548/EØF)/CLP-klassificering (Forordning (EF) nr. 1272/2008)	w/w%	Note
.	106-97-8-b	Butan (indeholdende < 0,1 % bu	Fx;R12	50-80	.
.	203-448-7	tadien (203-450-8))	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas;H280	.	.
.	75-28-5-B	Isobutan (indeholdende < 0,1 %	Fx;R12	25-50	.
.	200-857-2	butadien (203-450-8))	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas liq. gas;H280	.	.
.	74-98-6-B	Propan	Fx;R12	10-25	.
.	200-827-9	.	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas;H280	.	.

Se punkt 16 for ordlyd af R- og H-sætninger.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Indtagelse:	Ikke relevant, da produktet er en gas.
Hud:	Fjern forurenede tøj. Vask huden med vand. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øjne:	Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 5 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser.
Forbrænding:	Skyl med vand, indtil smerterne ophører. Fjern tøj, som ikke er fastbrændt - søg læge/sygehus, fortsæt om muligt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Kan virke let irriterende på hud og øjne.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandl symptomer. Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge. Brug vand eller vandtåge til nedkøling af ikke antændt lager.
Uegnede slukningsmidler	Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Kan udvikle sundhedsfarlige røggasser med kulilte ved brand. Opvarmning vil fremkalde kraftig trykstigning med risiko for sprængning. Hold god afstand fra brandstedet. Køl eventuelt med vandstråle. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft. Anvend luftforsynet åndedrætsværn og kemisk beskyttelsesdragt, hvis personlig (tæt) kontakt er sandsynlig.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel:	Sørg for god udluftning. Rygning og brug af åben ild forbudt. Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.
For indsatspersonel:	Udover ovenstående: Normal indsatsbeklædning svarende til EN 469 anbefales.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Undgå unødigt udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Sørg for god udluftning.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se punkt 8 for værnemiddeltpe. Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Arbejdet skal foregå under effektiv procesventilation (f.eks punktudsugning eller

lokaludsugning). Rygning og brug af åben ild forbudt. Der bør være adgang til rindende vand og øjenskyller. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Skal beskyttes mod sollys og må ikke udsættes for temperaturer over 50 °C. Må ikke opbevares sammen med følgende: Oxidationsmidler. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted.

Gassen skal opbevares i original trykflaske eller godkendt tank. Trykflaskerne skal beskyttes mod opvarmning, således at temperaturen ikke overstiger 55 °C. Trykflaskerne skal sikres mod væltning, samt være hensigtsmæssigt ventileret og brandsikret. Der skal opsættes advarselsskilte "Trykflasker fjernes ved brand".

7.3. Særlige anvendelser

Ingen.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkninger
Butan	500 ppm 1200 mg/m ³	-
Propan	1000 ppm 1800 mg/m ³	-

Retsgrundlag: Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer nr. 507/2011. Senest ændret ved nr. 976/2012. At-vejledning C.0.1 om grænseværdier for stoffer og materialer, August 2007.

Målemetoder: Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

8.2. Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:

Brug værnemidler som angivet nedenfor.

Personlige værnemidler, beskyttelse af øjne/ansigt:

Ikke påkrævet.
Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene. Øjenværn skal følge EN 166.

Personlige værnemidler, beskyttelse af hud:

Ikke påkrævet.

Personlige værnemidler, åndedrætsværn:

Ikke påkrævet.

Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn. Åndedrætsværnet skal være luftforsynet, da produktet indeholder lavtkogende væsker som adsorberes dårligt på kulfiltre.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:

Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform: Lighter med Gas

Farve: Farveløs

Lugt: Karakteristisk
Svag

Lugtterskel: Ingen data

pH (brugsopløsning): Ingen data

pH (koncentrat): Ingen data

Smeltepunkt/frysepunkt: Ingen data

Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval: Ingen data

Flammepunkt: Ingen data

Fordampningshastighed: Ingen data

Antændelighed (fast stof, luftart): Ingen data

Øvre/nedre antændelsesgrænser: Ingen data

Øvre/nedre eksplosionsgrænser: Ingen data

Damptryk: Ingen data

Dampmassefylde: Ingen data

Relativ massefylde:	Ingen data
Opløselighed:	Ingen data
Fordeleskoefficient n-oktanol/vand:	Ingen data
Selvantændelsestemperatur:	Ingen data
Dekomponeringstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplorative egenskaber:	Ingen data
Oxiderende egenskaber:	Ingen data

9.2. Andre oplysninger

VOC (flygtige organiske forbindelser): 100 %

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reagerer med følgende: Oxidationsmidler.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå opvarmning og kontakt med antændelseskilder.

10.5. Materialer, der skal undgås

Oxidationsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Kan udvikle sundhedsfarlige røggasser med kulilte ved brand.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet - oral:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Akut toksicitet - dermal:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Akut toksicitet - indånding:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Hudætsning/-irritation:	Kan virke let irriterende. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Alvorlig øjenskade/øjenirritation:	Forbigående irritation. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kræftfremkaldende egenskaber:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Reproduktionstoksicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Indånding af dampe kan virke irriterende på de øvre luftveje. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Gentagne STOT-eksponeringer:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Aspirationsfare:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Testdata foreligger ikke.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Testdata foreligger ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Vurdering er ikke foretaget.

12.6. Andre negative virkninger

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling**

Undgå unødigt udslip til omgivelserne.

Lightere må ikke lægges i dagrenovationen. De skal afleveres til den kommunale modtagestation for kemikalieaffald med nedenstående specifikationer.

Affaldsgruppe: Z

EAK-kode: Afhængigt af branche og anvendelse f.eks. 16 05 04 Gasarter i trykbeholdere (herunder haloner) indeholdende farlige stoffer

PUNKT 14: Transportoplysninger**ADR/RID**

14.1. UN-nummer 1057

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse LIGHTERE
(UN proper shipping name)

14.3. Transportfareklasse(r) 2.1

14.4. Emballagegrupper -

Farenummer

Tunnelrestriktionskode: D

14.5. Miljøfarer Produktet skal ikke mærkes som miljøfarligt (symbol: fisk og træ).

ADN

14.1. UN-nummer 1057

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse LIGHTERS containing flammable gas
(UN proper shipping name)

14.3. Transportfareklasse(r) 2.1

14.4. Emballagegrupper

14.5. Miljøfarer Produktet skal ikke mærkes som miljøfarligt (symbol: fisk og træ).

Miljøfare i tankskibe: -

IMDG

14.1. UN-nummer 1057

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse LIGHTERS containing flammable gas
(UN proper shipping name)

14.3. Transportfareklasse(r) 2.1

14.4. Emballagegrupper -

14.5. Miljøfarer Produktet er ikke Marine Pollutant (MP).

IMDG Code segregation group: -

ICAO/IATA

14.1. UN-nummer 1057

- 14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) LIGHTERS containing flammable gas
- 14.3. Transportfareklasse(r) 2.1
- 14.4. Emballagegrupper
- 14.5. Miljøfarer Produktet skal ikke mærkes som miljøfarligt (symbol: fisk og træ).
- 14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren**
Ingen.
- 14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden**
Ikke relevant.
-

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

Omfattet af: Bekendtgørelse om unges arbejde nr. 239/2005, senest ændret ved nr. 514/2011.

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Særlige bestemmelser: Direktiv 2012/18/EU (Seveso), P2 BRANDFARLIGE GASSER: Kolonne 2: 10 t, Kolonne 3: 50 t.
Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Forklaring til forkortelser: PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity

Metode til klassificering: Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.

R-sætninger: R12 Yderst brandfarlig.

H-sætninger: H220 Yderst brandfarlig gas.
H280 Indeholder gas under tryk, kan eksplodere ved opvarmning.

Uddannelse: Et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning.

Øvrige oplysninger: Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet for og gælder udelukkende dette produkt. Det er baseret på vores nuværende viden samt de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet ved udarbejdelsen. Sikkerhedsdatabladet overholder gældende lovgivning for udarbejdelse af sikkerhedsdatablade i henhold til 1907/2006/EC (REACH) med senere ændringer.